ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА УДФСУ

Барановичский государственный университет (Белорусь)
Варшавський державний університет (Польща)
Костанайская академия МВД Республики Казахстан
им. Ш. Кабылбаева (Республика Казахстан)
Department of Civil service and Human Resources
of the Parliament (Азербайджан)

До 100-річчя створення навчального закладу

ФІСКАЛЬНА ПОЛІТИКА: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ

Збірник тез доповідей
ІІ Міжнародної науково-практичної конференції
(23 листопада 2018 року)

Частина 2

УДК 351.713
ББК 67.301.141.1
Ф63

Рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради
Навчально-наукового інституту права
(протокол № 3 від 15 листопада 2018 року)

Редакційна колегія:

Топчій Василь Васильович, директор Навчально-наукового інституту права, доктор юридичний наук, професор, заслужений юрист України;

Бойко-Слобожан Олена Олександрівна, заступник директора Навчально-наукового інституту права з наукової роботи та міжнародного співробітництва, кандидат юридичних наук, доцент кафедри фінансового права.

Тези подано в авторській редакції.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, назв, назв підприємств, установ, організацій та іншої інформації, поданої в тезах доповідей, несуть автори матеріалів та їх наукові керівники.

Висловлені думки авторів можуть не збігатися з точною зору редакційної колегії і не покладають на неї жодних зобов'язань.

Переклади і передруки дозволяються лише за згодою авторів.

Ф63 **Фіскальна політика: теоретичні та практичні аспекти юридичної науки** : збірник тез доповідей ІІ Міжнародної науково-практичної конференції (23 листопада 2018 року) : у 2-х ч. Ч. 2. – Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. – 258 с. – (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 121).

ISBN 978-966-337-456-7

УДК 351.713
ББК 67.301.141.1

ISBN 978-966-337-456-7

© Навчально-науковий інститут права
Університету ДФС України, 2018

ЗМІСТ

Вітальне слово П. В. Пашка 7
Вітальне слово В. В. Топчія 8

Секція 5. Кримінально-правове та кримінологічне забезпечення фіскальної політики в Україні

Авросович В. С. Кримінологічна характеристика злочинів у фіскальній сфері 9
Антипов В. І. Стаття 212 Кримінального кодексу України та практика європейського суду з прав людини 13
Березовська А. О. Спеціальна конфіскація як один із заходів кримінально-правового забезпечення 16
Бейгул М. А., Верницький Ю. С. Сучасний стан запобігання злочинам, пов'язаним з відмиванням доходів, одержаних злочинним шляхом 19
Білоус О. Г. Проблеми формування правової культури сучасної молоді в умовах становлення громадянського суспільства 25
Вдович А. М., Гусак К. В. Запобігання злочинам у фіскальній сфері України 27
Богатирьова О. І. Ускладнені випадки кваліфікації ухилення від покарання, не пов'язаного з позбавленням волі 30
Виноградова Д. С. Ворона Ю. О. Особливості розслідування корупційних злочинів: міжнародна площина 33
Гаврилішин А. П. До проблем кіберзлочинності в Україні 37
Галицький В. В. Запровадження кримінального проступку в національне законодавство: проблемні питання 39
Гончарук Т. В. Кримінальне законодавство України у сфері протидії торгівлі людьми 41
Горбачук Ю. І. Боротьба з корупцією як інструмент фіскальної політики 44
Горобчук А. І., Дейнеко О. В. Корупція в митних органах: протидія та сучасний стан 46
Дідківська Г. В., Мудряк Т. О. Кримінологічна характеристика забезпечення антикорупційної політики держави 49
Захарків Т. І., Сушанська К. В. Ухилення від сплати податків та деякі заходи запобігання 51
Зварич М. Р. Кримінально-правове забезпечення протидії шахрайству в фінансовій сфері 54
Знак Ю. А. Генезис організованої злочинності в Україні 56
Жерж Л. А. Розмаїта В. В. Детермінанти корупції у діяльності медичних працівників 59
Жерж Н. А. Пріоритетні напрями сучасного реформування та вдосконалення національної поліції України 62

Кіраль Г. Ю., Васильчик Н. О. Міжнародний досвід боротьби з корупцією 67
Кулаківська Т. І., Береженна О. Ю. Звільнення від кримінальної відповідальності за ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) 70
Курилюк Ю. Б. Міграційна політика держави як механізм протидії корупції 73
Курмазенко А. А. Зарубіжний досвід запобігання злочинності у сфері оподаткування 75
Малогіна А. О. Правоохоронні органи як суб'єкти запобігання злочинів: теоретико-практичні аспекти 79
Лізніченко Є. М. Доведення до банкрутства: кримінально-правовий аспект 83
Мазур І. В., Кучер О. В. Кримінально-правова характеристика схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів 86
Мазурець О. О. Кримінально-правова характеристика контрабанди та контрабанди наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів або фальсифікованих лікарських засобів та їх запобігання 89
Мирончук К. В. Прояви корупції у діяльності правоохоронних органів 92
Мисюна Я. Ю., Степенко Ю. І. Актуальні проблеми протидії та запобігання корупції в органах фіскальної служби 95
Мірошниченко С. С. Корупція в Україні: від теорії визначень до практики протидії 98
Музиченко А. В., Воронко Л. М. Загальна характеристика способів легалізації (відмивання) доходів отриманих злочинним шляхом та заходи їх протидії 101
Музиченко Я. В., Бобраніцький Я. В. Поняття та ознаки корупційних злочинів 105
Нікітін Ю. В. Трансформація кримінально-правової системи як необхідна умова запобігання корупції 108
Ніколаєнко В. О., Турчина Є. Ю. Електронні гроші як предмет злочинів проти власності 112
Песоцька Ю. В., Мухіна О. Г. Відмивання «брудних» коштів та заходи запобігання 114
Поліщук А. М., Франчук М. І. Марки акцизного податку (ст.199 КК України) як предмет суспільно небезпечних діянь у сфері господарської діяльності 117
Сабадін Ю. В. Протидія корупції під час здійснення правосуддя 120
Сировець М. О. Відповідальність за створення не передбачених законом воєнізованих та збройних формувань 122
Скаков А. Б. О борьбе с коррупцией – основной угрозой национальной безопасности Казахстана 124

Ступак О. І. Організована злочинність в корупційній діяльності: кримінологічний аспект 136
Супрун Т. М., Шостак М. О. Корупція в діяльності суб'єктів господарювання: причини, форми та заходи протидії 139
Супрун Т. М. Досягнення Сінгапуру у сфері ефективної боротьби з корупцією 141
Тищенко К. М. Гіроскутер: чергова забава, комерційний хід чи транспортний засіб? 144
Тончій В. В. Значення Сінгапурської та Шведської стратегії для попередження корупції в Україні 148
Тончій В. В. Корупція у сфері інтелектуальної власності 153
Харченко А. А. Корупція і фіскальна політика: теоретичний підхід та практичні шляхи протидії 155
Худенко Ю. О., Поліщук В. В. Ухилення від оподаткування шляхом використання офшорних зон 158
Черняк Я. В. Зарубіжний досвід запобігання та протидії корупції 161
Чухарьова Є. Я., Лопушанська К. С. Кримінологічна характеристика та запобігання злочинам у фіскальній сфері 163
Шагура А. С., Каландей В. О. Ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів, як основний злочин у сфері фіскальної політики: сутність та причини ухилення 167
Юрченко В. С., Шуляка А. В. Вплив корупції на економіку України та заходи її запобігання 170
Янгірська О. М., Горова С. Ф. Окремі аспекти запобігання податковій злочинності в Україні 173

Секція 6. Роль кримінального процесу та криміналістики в реалізації фіскальної політики України

Антонюк А. Б., Бондаренко С. В. Особливості використання спеціальних знань при розслідуванні податкових злочинів 177
Бриславець І. В., Даведенко О. В., Дементьєва А. О. Особливості розслідування злочинів щодо ухилення від сплати податків 180
Верницький Ю. С. Проблема доказування фінансових злочинів 183
Гриньок І. В., Гаврилюк Н. О. Визнання доказів неприпустимими у кримінальному провадженні 186
Гриньок І. В., Лаба О. С. Порівняльно-правовий аналіз інституту підслідності: досвід зарубіжних держав 189
Гришин Z. A., Yatsyk T. P. Criminalistic characteristic of new forms of cyber crimes (phishing and cybersquatting) 192
Зінченко В. І., Лев Р. В. Криміналістична характеристика суб'єктів злочину, які відносяться до працівників юридичних осіб публічного права 194
Зінченко А. В. Видача особи (екстрадиція) у кримінальному провадженні щодо злочинів міжнародного характеру 197

Цимбал П. В., Калганова О. А. Процесуально-правові засади діяльності міжнародних організацій у сфері боротьби зі злочинністю 200
Кисла К. О., Пушкарьова Т. М. Проблеми застосування допиту в режимі відеоконференції під час досудового розслідування в Україні 203
Комишнюк Ю. О. Фіктивне підприємництво як спосіб вчинення злочинів у сфері господарської діяльності 206
Красько В. В., Шпак М. І. Домашній арешт як запобіжний засіб в міжнародній практиці та українські реалії 209
Линник О. В., Трубнікова А. В. Шляхи вдосконалення методики розслідування злочинів, пов'язаних з благодійною діяльністю 212
Лопата О. А., Ковальова Д. К. Теоретичні аспекти судово-економічної експертизи в Україні 215
Лопушанська К. С., Чунарьова Є. Я. Окремі питання кримінального провадження щодо ухилення від сплати податків 218
Мартинюк Ю. Ю., Іванова Н. О. Презумпція невинуватості та забезпечення доведеності вини у вирішенні справ про незаконне збагачення 221
Озвинчук О. В. Фінансове розслідування як один із способів забезпечення фіскальної політики в Україні 224
Омельчук Л. В., Довгань Д. О. До питання криміналістичної характеристики розслідування злочинів, пов'язаних з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом 227
Петручик А. В., Гриневич А. В. Роль спеціалізованої антикорупційної прокуратури у протидії корупції в органах Державної фіскальної служби України 231
Устенко А. Г. Типові слідчі ситуації розслідування легалізації (відмивання) коштів отриманих незаконним шляхом 233
Яцик Т. П. Криміналістична характеристика нових форм кіберзлочинності (фішингу та кіберсквотінгу) 237

Секція 7. Фіскальний суверенітет в умовах глобалізації: міжнародно-правовий вимір

Бригінець О. О. Глобалізація як важливий елемент світового економіко-правового простору 240
Глух М. В. Інститут оскарження в адміністративно-деліктному процесі: європейський досвід 242
Козлова В. Ю., М'яч В. Ю. Митні союзи світу та України 246
Мамедов І. А. Современные формы туризма и связанные с ними вызовы в контексте обеспечения национального экономического развития 248
Селезень П. О., Кармаліта М. В. Application of mutual agreement procedure in tax dispute resolution in Ukraine 252
Швейда Т. М., Пасько К. І. Глобалізаційні процеси сучасності та публічне управління 255

Грицюк Ігор Васильович,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінального процесу та криміналістики
Університету державної фіскальної служби України,
Лаба Олег Станіславович,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Навчально-наукового інституту права
Університету державної фіскальної служби України

ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ІНСТИТУТУ ПІДСЛІДНОСТІ: ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ ДЕРЖАВ

Вимоги сьогодення ставлять перед державою потребу реформування усталених систем суспільства. Важливим елементом позитивного реформування сфер суспільства стає позитивний зарубіжний досвід. Серед сфер, що потребують реформування не винятком є і кримінальне судочинство. Останнім часом все частіше зустрічається порушення правил підслідності у сфері кримінального судочинства та досудового розслідування зокрема. Саме тому актуальним є дослідження досвіду зарубіжних країн з питань врегулювання підслідності.

Варто зазначити, що питання підслідності в Україні є популярним серед вітчизняних науковців, проте єдиної думки з приводу значення підслідності все ж немає. Наріжним каменем даної проблеми стає відсутність законодавчого закріплення терміну «підслідність». Задля розуміння суті підслідності в інших державах, ми вважаємо за необхідне використати кримінальне процесуальне законодавство пострадянських держав, оскільки саме до законодавства таких держав є подібним законодавство України.

Характеризуючи законодавства таких держав, можна стверджувати, що кримінальний процесуальний закон лише двох країн містить визначення підслідності. В обох випадках дефініція наводиться у статті кодексу, яка присвячена роз'ясненню процесуальних термінів [1, с. 49]. Такими країнами є Республіка Казахстан та Туркменістан. Значення підслідності у даних кодексах майже тотожне. Підслідністю там називають сукупність встановлених кримінально-процесуальним кодексом ознак, за якими розслідування даного злочину належить до компетенції того чи іншого органу попереднього слідства або дізнання [2].

Характеризуючи кримінальне процесуальне законодавство пострадянських держав можна стверджувати про наявність окремої статті, присвяченої підслідності. Зокрема, таку статтю передбачено КПК Республіки Вірменії, Республіки Білорусь, Грузії, Республіки Казахстан, Киргизької Республіки, Республіки Таджикистан, Туркменістану, Республіки Узбекистан, Естонії та інші.

Варто звернутися до кримінально процесуального законодавства цих держав, щоб детальніше дослідити питання підслідності. Так, відповідно до

чинного КПК Республіки Білорусь проведення попереднього слідства є обов'язковим у всіх справах, окрім справ приватного обвинувачення (ст. 181 КПК РБ) [3]. Проте, за КПК Республіки Білорусь не визначаються правила розподілу справ між органами дізнання. Здійснення попереднього слідства покладається на слідчих Слідчого комітету Республіки Білорусь та слідчих органів державної безпеки. При цьому звертає на себе увагу той факт, що розподіл категорій злочинів між цими органами будується за принципом загальної підслідності Слідчого комітету Республіки Білорусь (ч. 1 ст. 182 КПК РБ) і виключної підслідності органів державної безпеки (ч. 1 ст. 182 КПК РБ). Також у законодавстві даної держави передбачена підслідність за зв'язком справ, відповідно до якої розслідування має здійснювати орган, що розпочав первинне провадження [3]. Варто зазначити, що даним кодексом передбачена наявність виключних повноважень прокурорів щодо визначення підслідності. Саме тому, деякі науковці Білорусії виділяють окремий вид підслідності як підслідність, що визначається прокурором.

Кримінальне процесуальне законодавство Латвійської Республіки передбачає компетенцію на здійснення досудового розслідування серед таких органів як державна поліція, поліція безпеки, фінансова поліція, військова поліція, управління місць ув'язнення, бюро по запобіганню корупції та боротьбі з нею, митні установи, державна прикордонна охорона, капітани морських суден, що перебувають у далекому плаванні, командир підрозділу Національних збройних сил Латвії, що знаходиться на території іноземної держави [4].

Відповідно до ст. 387 кримінально-процесуального закону Латвії можна визначити слідчий орган, який здійснює слідство над конкретною категорією кримінальних справ. Проте, особливістю Латвійського законодавства є те, що латвійський законодавець замість того, щоб перераховувати статті кримінального закону вдався до узагальнення предмету відання слідчих органів. Так, якщо підслідність Державної поліції визначається як універсальна – «розслідує будь-яке злочинне діяння, окрім…», то підслідність майже всіх інших органів позначається шляхом вказівки на узагальнені суспільні відносини, які потерпають від вчинення однорідних злочинів, наприклад, «уповноважені посадові особи Фінансової поліції розслідують злочинні діяння у сфері державних доходів…» [1]. Таким чином, аналізуючи законодавство Латвії можна говорити про наявність інституційної (предметної), персональної та територіальної підслідності.

Якщо звернутись до кримінально-процесуального кодексу Литовської республіки, варто зазначити, що до установ досудового слідства віднесені: поліція, служба охорони державних кордонів, служба спеціального розслідування, військова поліція, департамент державної безпеки, служба розслідування фінансових злочинів, митний департамент, департамент протипожежної та рятувальної служби [5]. Окрім того, зазначається, що за певних умов цю діяльність можуть здійснювати інші суб'єкти: капітани навколосвітніх рейсів на морських судах – відносно злочинів вчинених на борту; директори

виправних закладів – щодо злочинів, вчинених в цих закладах (ч. 2 ст. 165 КПК Литовської республіки) [5].

Слід звернути увагу на той факт, що, хоч органи досудового слідства у КПК Литовської республіки перераховані, але правила міжвідомчого та територіального розподілу справ по суті відсутні. Так, щодо територіального розподілу справ у кодексі міститься загальна вказівка щодо розслідування злочину органом, під територіальну юрисдикцію якого він підпадає, з огляду на місце його вчинення, а також зазначається, що прокурором може бути самостійно визначено питання, який територіальний орган буде здійснювати розслідування [1].

Відповідно до чинного кримінального процесуального законодавства Естонської Республіки слідчими органами в межах своєї компетенції вважаються Департамент поліції і прикордонної охорони, Департамент поліції безпеки, Податково-митний департамент, Департамент у справах конкуренції, Військова поліція, Інспекція навколишнього середовища, а також Відділ в'язниць Міністерства юстиції і в'язниці, які виконують обов'язки слідчого органу безпосередньо або через підвідомчі їм установи або їх місцеві установи [6]. Легко визначається предметна підслідність Податково-митного департаменту, Військової поліції, Департаменту у справах конкуренції, Відділу в'язниць Міністерства юстиції і в'язниці та Інспекції навколишнього середовища. Її можна визначити шляхом вказівки на родову належність злочинів окремих груп, розслідування яких відповідає галузевим напрямкам діяльності цих установ [6]. Також, проаналізувавши КПК Естонії, можна стверджувати, що існує і такий вид підслідності, як персональна. Будь-яких інших правил підслідності КПК ЕР не містить.

Проаналізувавши вищенаведені твердження, можна стверджувати, що кардинальної різниці між регламентуванням підслідності у кримінальному процесуальному законодавстві України та держав пострадянського простору немає. Лише в двох країнах передбачено визначення терміну «підслідність». Також ми можемо спостерігати різницю у наявності кількості видів підслідності, просте сама їх суть відтворює і передбачені види в українському законодавстві.

Тому, ми вважаємо, що українському законодавцю варто закріпити на законодавчому рівні поняття підслідності, оскільки чітка регламентація підслідності на рівні КПК буде однією з базових гарантій дотримання прав і свобод людини під час кримінального провадження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Омаров А. А. Інститут підслідності в кримінальному провадженні: дис. канд. юр. наук : 12.00.09. Харків, 2017. 214 с.

2. Уголовно-процессуальный кодекс Туркменистана: от 18 апр. 2009 г. URL: https://www.legislationline.org/download/action/download/id/3752/file/Turkmenistan_CC_ru.pdf (дата звернення: 16.09.2018).

3. Уголовно-процессуальный кодекс Республики Беларусь URL: https://www.unodc.org/res/cld/document/blr/1999/criminal_procedure_code_of_